

ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

Policy Proposals for the Administration of World-class Standards Schools

under the Office of Secondary Educational Service Area 20

สมบัติ แซ่มชื่น¹ยาใจ พงษ์บริบูรณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และ 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาสภาพการบริหาร คือ ประชากร โรงเรียนละ 12 คน จำนวน 8 โรงเรียน ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาประสบการณ์การบริหาร คือ ประชากร โรงเรียนละ 4 คน จำนวน 3 โรงเรียน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโรงเรียนโครงการมาตรฐานสากล เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปฏิบัติการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.88) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.85) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.83) ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.83) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.90) และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.90) ตามลำดับ 2) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เริ่มด้วยวิสัยทัศน์ “ผู้เรียนมีคุณภาพระดับสากล ในบริบทท้องถิ่น ชาติ และภูมิภาค บนรากฐานของหลักสูตรมาตรฐาน ภายใต้การขับเคลื่อนโดยองค์คณะบุคคลที่บริหารด้วยระบบคุณภาพ” โดยดำเนินการตาม 6 กลยุทธ์ คือ (1) ระดมสรรพกำลังสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่เข้มแข็ง (2) พัฒนาระบบการนิเทศเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (3) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ (4) เพิ่มสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร (5) พัฒนาระบบการบริหารด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากล และ (6) สร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย พันธกิจ 6 ข้อ เป้าประสงค์ 6 ข้อ ตัวบ่งชี้ 86 ข้อ และ โครงการ/กิจกรรม 52 โครงการ

คำสำคัญ : ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหาร , โรงเรียนมาตรฐานสากล

¹นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

The objective of this research were 1) to study the practice and the problems in the administration of World-class Standards Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 20, and 2) to formulate Policy Proposals for the administration The research was conducted in two stages the target group for quantitative and problems consisted of 12 persons each from 8 schools under Secondary Educational Service Area 20 , collecting data by questionnaires. And the target group for the study of best practice experience consisted of 4 persons each from 3 schools, having passed the quality assessment of the Office of Basic Education Commission (OBECQA), collecting data by structured interviews.

The findings were as follows : 1) On the Whole The practice in the administration Of World-class Standards Schools under the Office of Secondary Educational Service Area 20 was rated at high level (\bar{X} =3.92, S.D.=0.88). By aspects the highest mean practice was that of strategic mobilization (\bar{X} =4.15, S.D.=0.85) followed by quality management (\bar{X} =4.02, S.D.=0.83) the use of information in administration and learning management (\bar{X} =3.95, S.D.=0.83), curriculum and instruction (\bar{X} =3.94, S.D.=0.90) and supervision respectively (\bar{X} =3.80, S.D.=0.90). 2) The Policy Proposals for these World-class Standards started with this vision statement “The learners achieve World-class Standards quality in the local, national and regional context, on the basis of standardized curriculum under the mobilization of people who administer the program with quality system.” Six strategies have been proposed : (1) All resource are mobilized to create a strong network of cooperation to develop learners towards World-class Standards ; 2) Develop supervision process for quality educational management ; 3) Develop the curriculum and learning processes so as to move learners towards World-class Standards ; 4) Increase the competence in the use of information in administration and Learning ; 5) Develop management system to reach World-class Standards ; and 6) Create strong and efficient power and energy to move all strategies toward success. All these consist of 6 mission statements, 6 objectives, 6 tactics, 52 programs or measures and 86 indicators.

Keywords : Policy Proposals for Administration, World-class Standards School

บทนำ

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของทุกองค์การ ไม่ว่าจะองค์กรนั้นจะเล็กหรือใหญ่ใช้เทคโนโลยีมากน้อยเพียงใด ต่างล้วนต้องอาศัยมนุษย์เป็นปัจจัยพื้นฐานทั้งสิ้น และการที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยทุกกระบวนการของ HRM (Human Resource Management) และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ (Human Resource Development : HRD) เพื่อให้บุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กอแก้ว แสงสีดา, 2547)

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การศึกษา และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้ทุกองค์กรต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของตนเอง และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีศักยภาพที่รู้จักการคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และค่านิยมที่ดีงาม เพื่อการดำเนินชีวิต สามารถปรับตัวให้ทันกับ

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ประเทศไทยซึ่งอยู่ในเวทีโลก จำเป็นต้องพัฒนาและแข่งขันกับนานาประเทศในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ หรือองค์กรด้านการศึกษา ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่ง เพื่อรองรับสภาวะการณ์ของโลกยุคไร้พรมแดน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555)

การยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นความมุ่งหวังของคนทั้งประเทศ จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาอย่างรวดเร็วทั้งระบบ ในด้านการปฏิรูปการศึกษา เพราะการปฏิรูปการศึกษาคือ การเปลี่ยนแปลงทั้งระบบเปลี่ยนแปลงทั้งวัฒนธรรม ความเชื่อ ความคิด และการกระทำที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นับเป็นหนทางเดียวที่จะยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้พัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ เป็นการปฏิรูปเพื่อที่จะพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างเป็นระบบครบวงจร และส่งผลให้สถานศึกษา มีคุณภาพซึ่งจะนำไปสู่ผู้เรียนที่มีคุณภาพ ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือ การสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ อีกทั้งรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างมีความสุข รู้จักพัฒนาศักยภาพของตนเองได้เต็มตามศักยภาพอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการศึกษาสำหรับคนทั้งมวลอย่างทั่วถึง เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถช่วยตนเองรับผิดชอบต่อสังคมได้ และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550)

กระทรวงศึกษาธิการได้เน้นการรณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียนมีการสร้างองค์ความรู้ และความเข้าใจ ในการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สันติวิธี จิตสาธารณะ และจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อให้แก่คนไทย ซึ่งก็คือคุณสมบัติหนึ่งของความเป็น “พลเมือง” ที่จะช่วยแก้ปัญหาของสังคมในระดับต่าง ๆ ตลอดจนการเป็นพลเมืองโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) ยิ่งไปกว่านั้น กระทรวงศึกษาธิการยังมี

จุดมุ่งหมายที่จะร่วมสร้างประชาคมอาเซียนด้านการศึกษา โดยให้ประเทศไทยเป็น Education Hub (ศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค) มีการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิดคือ แผนการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทย ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมที่จะอยู่ร่วมกัน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้านคือ 1) ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) การขยายโอกาสทางการศึกษา 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการ และจัดการศึกษา ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้านการศึกษา ด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลัทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประชาคมอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาเข้าไปในทุกระดับชั้นการศึกษา เพื่อให้นักเรียนไทยสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพภายใต้โครงการว่า “โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School)” เพื่อรองรับสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช 2558 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วน ในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเท่าเทียมมาตรฐานของสากลหรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง (ประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูงในที่นี้หมายถึงประเทศที่มีผลการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS สูงในระดับร้อยละ 50) มีความสามารถในการร่วมมือทำงาน และแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรีเคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ถูกเอาเปรียบ ได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้เริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียนจำนวน 500 โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to Know, Learning to do , Learning to Live Together และ Learning to Be รวมถึงการพัฒนา ระบบการบริหารโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกับมาตรฐานของสากล หรือมาตรฐานของประเทศ ที่มีคุณภาพการศึกษาสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555) โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความพยายามดำเนินการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่ประสบผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุอาจจะเป็นเนื่องจาก เช่น 1) โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิด และการแสวงหาความรู้ของนักเรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังเน้นผู้เรียน คิดตามสิ่งที่ครูผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าคิดสิ่งใหม่ๆ 2) การจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานจนอาจละเลยส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาด้านสังคมตามมา 3) โรงเรียนใช้ภาษาอังกฤษจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ น้อยมาก จึงทำให้นักเรียนมีความเสียเปรียบในการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการประกอบอาชีพ 4) โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายน้อยมาก ในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หรือ

หลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20, 2555) เนื่องจากโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นแนวคิดใหม่ที่นำมาจัดการศึกษาในประเทศไทย และมีการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่มีการศึกษา โดยการวิจัยว่า ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดนี้ สำหรับประเทศไทยแล้วควรมีลักษณะการดำเนินการที่ชัดเจนในรูปแบบใด นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความต้องการข้อเสนอเชิงนโยบายแนวทางการบริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการได้อย่างถูกต้องต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ และมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และเพื่อให้โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่นๆ นำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนตามแนวคิดโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผลให้ การบริหารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1) การสำรวจสภาพการบริหาร และแนวทางการแก้ปัญหาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้แบบสอบถามกับ 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอุตรพิทยานุกูล

โรงเรียนสตรีราชินูทิศ โรงเรียนอุตรพิชัยรัชภัทยา โรงเรียน
อุตรพัฒนาการ โรงเรียนกุ่มกวางปี โรงเรียนหนองหานวิทยา
โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์ และโรงเรียนบ้านเชียงวิทยา มี
ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 12 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
หัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา และประธานคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 96 คน

1.2) การศึกษาประสบการณ์การบริหาร
โรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโรงเรียน
โครงการมาตรฐานสากล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-
depth interview) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปทุม
เทพพิทยากร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนสารคามพิทยาคม
จังหวัดมหาสารคาม และโรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัด
ขอนแก่น ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หัวหน้า
งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 12 คน

2. ขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 ประกอบด้วย 1.1) ศึกษาและ
วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล
เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 1.2) สัมภาษณ์
ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 1.3) ทำการพิจารณาข้อสรุป
เชิงประจักษ์ ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม
โดยผู้วิจัย 1.4) ศึกษาประสบการณ์การปฏิบัติการบริหาร
โรงเรียนที่ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ในโครงการ
โรงเรียนมาตรฐานสากล 1.5) ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในกรอบ
กลยุทธ์ 6 ด้าน เพื่อบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20

ระยะที่ 2 ประกอบด้วย 2.1) ตรวจสอบ
และกลั่นกรอง ความถูกต้องและความเป็นได้ของข้อเสนอ

เชิงนโยบายที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น โดยการจัดการสนทนากลุ่ม
(Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน
2.2) ยืนยัน ประเมินด้าน ความเหมาะสม ด้านความเป็น
ประโยชน์ และดำเนินการนำไปใช้ของข้อเสนอเชิงนโยบาย โดย
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
(Operational Seminar) จำนวน 16 คน 2.3) สรุป และ
นำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 20

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้
เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

3.1) แบบสอบถามสภาพและปัญหาการ
บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามกรอบ 6 กลยุทธ์ ซึ่งมี
ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5
ระดับ โดยทำการตรวจสอบความตรง (content validity)
หาค่าอำนาจจำแนก และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability)

3.2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
(Structured Interview) สัมภาษณ์สภาพการบริหาร
โรงเรียนที่ผ่านการประเมินรางวัลคุณภาพของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) โดย
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความ
ถูกต้องของข้อคำถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
(Quantitative Data) ที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์
ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) ของผู้ให้ข้อมูล

4.2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
(Qualitative Data) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และอภิปราย
กลุ่ม ใช้วิธีตีความสร้างข้อสรุป โดยการพรรณนาเชิงอุปนัย
(Induction) กับข้อมูล ความหมาย ความสัมพันธ์ ลักษณะ
แนวทางและสถานการณ์ที่ได้พบเห็นและเกิดขึ้น

ผลการวิจัย

การวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ปรากฏผลดังนี้

1) สภาพปฏิบัติการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 สำหรับสภาพปฏิบัติพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน

2) ปัญหาที่สำคัญในบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ปัญหาที่สำคัญคือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ปัญหาที่สำคัญคือขาดการวิเคราะห์ปัญหาและการวางแผนทางการแก้ปัญหา ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ปัญหาที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ในการใช้สารสนเทศจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ปัญหาที่สำคัญคือครูขาดความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาที่สำคัญคือขาดการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ปัญหาที่สำคัญคือขาดความร่วมมือจากโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนา

3) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 ดำเนินการตาม 6 กลยุทธ์ คือ (1) ระดมสรรพกำลังสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาที่เข้มแข็งเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล (2) พัฒนาระบบการนิเทศ เพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (3) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล (4) เพิ่มสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ (5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพสู่มาตรฐานสากล และ (6) สร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ผลการตรวจสอบและกลั่นกรองร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ มากและมากที่สุด และผลการยืนยัน ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มากที่สุด ซึ่งทั้งหมดนี้ประกอบด้วย พันธกิจ 6 ข้อ เป้าประสงค์ 6 ข้อ กลยุทธ์ 6 ข้อ ตัวบ่งชี้ 86 ข้อ และ โครงการ/กิจกรรมจำนวน 52 โครงการ

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอน และด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามลำดับ และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ จิตณามั่นคง (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากลผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เมื่อพิจารณากระทงคำถามในแต่ละด้านพบว่า มีการดำเนินการระดับมาก 17

ข้อ เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ (1) ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์สามารถนำโรงเรียนมาตรฐานสากล (2) นักเรียน สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ ในการสื่อสารได้ดี และ (3) ครูใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) ความพึงพอใจในการดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลผู้เรียนมีศักยภาพ เป็นพลโลก และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เมื่อพิจารณากระทงคำถามในแต่ละด้าน พบว่า มีการดำเนินการ ระดับมาก 18 ข้อ เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ 1) ครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ เฉพาะทางด้านวิชาการ 2) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทาง วิชาการที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ และ 3) โรงเรียน จัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ สำหรับแนวทางการ พัฒนาการดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียน มาตรฐานสากล คือ โรงเรียนควรมีการสำรวจความคิดเห็น ของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในการวางแผนเพื่อ พัฒนาโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ อุดมชัย สวนทวี (2546) ได้ทำการศึกษารื่อง การศึกษารูปแบบการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน หมายถึง 1 การปรับโครงสร้างการบริหารโรงเรียน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ 2 การกระจายอำนาจไปยัง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ส่งเสริมการทำงาน เป็นทีม 4 การสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 5 การทบทวนเกณฑ์ และแนวทางการสรรหาคณะกรรมการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น 6 การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ 7 การพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นครูมืออาชีพ 8 การ จัดระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ 9 การจัดระบบการ ประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ 10 การให้รางวัลกับทีมงาน และบุคลากรอย่างเหมาะสม 11 ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่มุ่ง พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 12 ส่งเสริมการพัฒนางานอย่าง

ต่อเนื่องเป็นพลวัต (Dynamic) สอดคล้องกับไพชยนต์ จันท เขต และคณะ (2553) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การวิจัยและ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนประสาทวิทยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหาร โรงเรียนประสาทวิทยาก่อนพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากล และด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ

2. ปัญหาในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ปัญหาที่สำคัญคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดการวิเคราะห์ปัญหาและการวางแผนทางการ แก้ปัญหา ด้านการใช้สารสนเทศในการบริหารและการ จัดการเรียนรู้อันตรายที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ในการใช้ สารสนเทศจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการ สอน ปัญหาที่สำคัญคือ ครูขาดความรู้ความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษ ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพ ผู้เรียน ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดความร่วมมือจากโรงเรียน เครือข่ายร่วมพัฒนา สอดคล้องกับบุญตา ชาญขานี (2557) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหา 3 อันดับแรกในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า (1) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพในระดับสากล ปัญหาคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการบริหารจัดการด้วยระบบ คุณภาพในระดับสากล โรงเรียนขาดการนิเทศติดตามที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง ครูมีความคิดเห็นต่างกันเกี่ยวกับหลักการบริหาร จัดการด้วยระบบคุณภาพและไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ (2) ด้านหลักสูตรเทียบเคียงมาตรฐานสากล ปัญหาคือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรมีน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตร มาตรฐานสากล และโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรบ่อยๆ ตามลำดับ (3) ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหารเป็นมืออาชีพ ปัญหา

คือ ครูไม่มีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน ครูใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อสารน้อย และครูไม่มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ (4) ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ปัญหา คือ นักเรียนขาดความตระหนักรู้และขาดทักษะในการจัดการกับความซับซ้อน โรงเรียนมีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล แต่มีได้นำมาแก้ไขปัญหา และนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามลำดับ และ (5) ด้านการสื่อสาร 2 ภาษา ปัญหา คือ นักเรียนไม่สามารถสื่อสารกับครูเจ้าของภาษาได้ นักเรียนขาดทักษะพื้นฐานด้านภาษาต่างประเทศ และครูเจ้าของภาษาไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า โดยผลวิจัยได้พบว่า แนวโน้มด้านลบ ได้แก่ 1) การเพิ่มช่องว่างด้านคุณภาพในการจัดการศึกษา 2) การผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาด 3) การสอนทักษะการคิด และทักษะทางอารมณ์ยังไม่มีคุณภาพ 4) การสอนคุณธรรมจริยธรรมยังไม่มีคุณภาพ 5) การสอนภาษาต่างประเทศยังไม่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสุรศักดิ์ หลาบมาลา และ รสสุคนธ์ มกรมณี (2551) ได้สังเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษาที่ปรากฏในรายงานของ UNESCO Institute for Statistics (UIS) สรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับประเทศไทยมีดังนี้ 1) จำนวนชั่วโมงเรียนของนักเรียนไทยค่อนข้างมาก 2) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ถูกลงได้จะดี 3) ปัญหาการเข้าชั้นของประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 0.7 ซึ่งน้อยมาก 4) ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนสูงมาก 5) ควรส่งเสริมการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษาในโปรแกรม B มากขึ้น 6) ควรพิจารณาเงินช่วยเหลือเด็กนักเรียนในโรงเรียนเอกชนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา 7) ควรพิจารณาทุนเรียน และงานรองรับแก่เด็กเรียนดีแต่ยากจนให้มาเรียนครู คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ 8) การฝึกอบรมรัฐควรจัดงบประมาณสนับสนุน 9) ควรมีการประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของระบบการศึกษาไทย โดยบุคคลที่สาม

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบด้วยกรอบกลยุทธ์ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการสอนโรงเรียน

มาตรฐานสากล 2) ด้านการขับเคลื่อนกลยุทธ์ 3) ด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ 4) ด้านการนิเทศพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5) ด้านการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 6) การใช้สารสนเทศในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบและกลั่นกรองร่างข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยภาพรวมมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ มากและมากที่สุด และผลการยืนยัน ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ และด้านการนำไปใช้ โดยภาพรวม มากที่สุด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 – 2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งมีจำนวน 3 ยุทธศาสตร์คือ ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางด้านภาษา และเจตคติในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์หลักที่ 3 บริหารจัดการโดยใช้เครือข่ายโดยยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สโคล์เซอร์ และ สเตวาร์ท (Schleicher and Stewart : 2008) ได้กล่าวไว้ในบทความทางวิชาการ เรื่อง Learning from World Class School ซึ่งสรุปการจัดอันดับทางการศึกษาของ องค์การแห่งความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Organization of Economic Cooperation and Development) ว่า ลักษณะสำคัญของโรงเรียนมาตรฐานสากลมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานสูงในระดับสากล (high universal standard) 2) การตรวจสอบได้และการเป็นอิสระ (accountability and autonomy) 3) การส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของครู (strengthened teacher and professionalism) และ 4) การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (personalized learning)

สอดคล้องกับ Wake county (2008) ได้มีการประชุมนักธุรกิจและนักการศึกษา 150 คน เพื่อหาแนวทางวางระบบโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้คุณลักษณะที่ควรจะเป็นดังนี้ 1) สมรรถนะพื้นฐานด้านเทคโนโลยี การคำนึงถึงวัฒนธรรมของตนเองและชาติอื่น ๆ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีทักษะ ในการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการแก้ปัญหา 2) หลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน เรียนรู้อย่างลึกซึ้งเฉพาะวิชา เพื่อเตรียมตัวเข้าทำงาน คำนึงถึงโลกาภิวัตน์ กำหนดให้มีอย่างน้อย 2 ภาษา ในโครงสร้างหลักสูตร 3) การประเมินผล และทดสอบ มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องหลากหลายครอบคลุม โปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นในความสำเร็จแก่นักเรียน ควรมีแบบทดสอบของท้องถิ่น เพื่อเทียบเคียงกับแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานสากล 4) เวลา ตารางเรียนควรกำหนดเวลาในเรื่องการสอนโดยตรง และครูมีเวลาสำหรับเตรียมการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญานี ศรีประเสริฐ (2560) ที่วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ที่ระบุว่า ผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักร้องแบบการเรียนรู้ในลักษณะการออกแบบย้อนกลับโดยการทำแผนที่กลยุทธ์ ตั้งผลลัพธ์และเป้าหมายไว้ แล้วออกแบบการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดเชิงระบบ เพื่อให้มีความเหมาะสมเฉพาะที่ เฉพาะบริบท ดังเสนอในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้นำการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับ National Association of Secondary School Principals (NASPP) (2013) ที่ พบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญและส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork skill) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ (Critical thinking and creativity skill) ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication skill) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล (Digital literacy skills) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) ทักษะการเรียนรู้ได้เร็ว (Sensitivity skill) ทักษะการพิจารณา

ตัดสินใจ (Adjustment skill) และ ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ควรศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และนโยบายการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ดำเนินการอยู่ แล้วนำไปประกอบการพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพหรือบริบทของโรงเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

โรงเรียนมาตรฐานสากลควรกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่มีความสอดคล้องเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ เพื่อให้บรรลุตัวบ่งชี้กลยุทธ์ในแต่ละด้าน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการสร้างพลังการขับเคลื่อนกลยุทธ์อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการนิเทศที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.4 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ในการเสริมสร้างการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. กอแก้ว แสงสีดา. (2547). **พัฒนาตนเองเพื่อใคร**. ชาติใหญ่วิชาการ. 2547, พฤศจิกายน: 1-2.
2. เกரியงศ์ศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2550. **การขับเคลื่อนองค์กรด้วยวิสัยทัศน์**. ได้จาก <http://www.kriengsak.com>. สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2556.

3. จิตณา มั่นคง. (2554). การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. ค้นคว้าอิสระ.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
4. ญาณี ศรีประเสริฐ. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย 7(1) มกราคม-มิถุนายน.
5. บุญตา ชาญขำนิ. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. วิทยานิพนธ์. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
6. ไพชยนต์ จันทะเขต. (2553). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนปราสาทวิทยาคาร. โรงเรียนปราสาทวิทยาคาร อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์.
7. สุรศักดิ์ ทราบมาลา และรสสุคนธ์ มกรมณี. (2551). รูปแบบนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมของต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
9. _____. (2554). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School Instruction Guidelines). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
10. _____. (2554- 2555). การพัฒนามาตรฐานและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
11. _____. ๒555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
12. _____. (2555). มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561 (Towards World-Class Standard Education 2018) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
13. สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
14. อุดมชัย สนวนทวี. (2546). การศึกษารูปแบบการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
15. Schleicher, A. And Stewart, V. (2008). Learning From World- Class School. Educational Leadership Oct , 66 (Issue 2) : 44-51.
16. Wake County. (2008). Recommended resources on school diversity. Unc center for civil rights. Spring, 33 (3) : 314.